

22.03.2017

kirjaamo@lvm.fi

MÄÄRÄAIKA: 22.3.2017 mennessä

Viite
LVM/1933/05/2016

Asia
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskeva esiselvitys

Kansainvälisiin tietoturvallisuusvelvoitteisiin liittyviä tehtäviä Suomessa hoitavat ulkoasiainministeriöön sijoitettu kansallinen turvallisuusviranomaisen NSA sekä määrätyt turvallisuusviranomaiset (DSA-toimijat), joita ovat Suojelupoliisi, puolustusministeriö, pääesikunta ja Viestintävirasto. Turvallisuusluokitellun tiedon suojaaminen on todennetusti kasvaneiden kyberturvallisuusuhkien johdosta entistä tärkeämpää Suomelle niin sopimuspuolelta kuin muiden yleisten ja yksityisten etujen suojaamiseksi kuuluvana vaatimuksena.

Uudet turvallisuusvaatimukset sekä kansainvälistyvät hankintakilpailut ovat luoneet aikaisempaa suuremman tarpeen myös turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtoon eri valtioiden ja niissä toimivien yritysten välillä. Turvallisuusluokitellun tiedon vaihtamisen ja suojaamisen säännöt ovat siten entistä tärkeämpiä kansainvälisessä kanssakäymisessä. Suvereenina valtiona Suomen tulee kyetä voida havaita, tunnistaa ja torjua kaikki yritykset varastaa tai manipuloida sen hallussa olevaa turvallisuusluokiteltua tietoa.

Kansainvälisten turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaaminen on NSA-toiminnan keskeisin tehtävä. Puolustusministeriö, pääesikunta ja Suojelupoliisi toimivat kansallisen turvallisuusviranomaisen asiantuntijoina henkilöstö-, yhteisö- ja toimitilaturvallisuutta koskevissa asioissa. Viestintävirasto on puolestaan toiminnassa hyvin keskeisessä roolissa huolehtien tietojärjestelmien ja tietoliikenteen tietoturvallisuutta koskevista asioista (National Communications Security Authority, NCSA). Viestintäviraston NCSA-yksikkö vastaa kansallisista tietoturvallisuuteen liittyvistä vastuista kuten viesti- ja salausjärjestelmien auditoinneista ja akkreditoinneista. Toimintaan kuuluu keskeisesti yhteistyö kansainvälisten ja kansallisten turvallisuus toimijoiden kanssa. Ulkoasiainministeriö haluaa korostaa, että Viestintäviraston NCSA-toiminnan riippumattomuus vaatimustason määrittelevästä viranomaisesta on välttämätöntä sen kansainvälisen uskottavuuden kannalta. Tähän riippumattomuuteen kiinnittävät huomiota sekä EU että Nato. Viestintäviraston integrointi laajempaan viranomaistoimijakokonaisuuteen ei ministeriön näkemyksen mukaan palvele tätä tavoitetta parhaalla mahdollisella tavalla. Näin varsinkin, koska organisoitietisyys on selvitysaineiston mukaan toteutettu käytettävissä olevan aineiston perusteella ainoastaan hallinnonalan sisäisistä lähtökohdista huomioimatta toiminnan

poikkihallinnollista luonnetta. Tältä osin tarkastelua olisikin syytä laajentaa ennen lopullisia päätöksiä.

Esimerkkinä toimintakentän laajuudesta Viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskuksen PRS-toiminnon (Galileon satelliittipaikannus, Public Regulated Service) tavoitteena on varmistaa PRS-palvelun kansallinen käytettävyys. Maailmanlaajuisten paikannusjärjestelmien ja niihin perustuvien sovellusten kehittäminen tuo myös uusia, kasvavia liiketoimintamahdollisuuksia suomalaisyrityksille.

Kansallisen turvallisuusviranomaisten tehtäväkentän hoidon organisointia ja yleensä valtionhallinnon organisaatioturvallisuuden kehittämismalleja tulisi arvioida uudelleen osana laajempaa kokonaisuutta nykyisen hajautetun järjestelmän tehostamiseksi.

Ulkoasiainministeriön näkökulmasta Viestintäviraston alaisella kyberturvallisuuskeskuksella on merkittävä rooli niin kansallisen kuin kansainvälisen kyberturvallisuuden edistäjänä. Synergiaetujen hakeminen toisistaan hyvin erilaisia virastoja yhdistämällä ei toisi parasta lopputulosta. On tervetullut, että esiselvitykseen sisältyy ajatus resurssien turvaamisesta näille toimille myös jatkossa. Resurssit tulisi asettaa niin, että Kyberturvallisuuskeskus pystyy vastaamaan kaiken aikaa kasvaviin kybertoimintaympäristön haasteisiin ja toimintaodotuksiin niin kansallisesta kuin kansainvälisestä näkökulmasta.

Kyberturvallisuuskeskuksella on keskeinen rooli kansallisen kyberturvallisuuden yhtenä keskeisimmistä toimijoista, myös osana kansakunnan kokonaisturvallisuutta. Siksi sen asemaa tulee entisestään vahvistaa.

Tämän tehtävän rinnalla Kyberturvallisuuskeskuksella on merkittävä kansainvälinen rooli. Sillä on yhtäältä oma toimintaverkostonsa mm. CERT-yhteistyön kautta. Toisaalta myös Suomeen kyberkysymysten edelläkävijämaihin kuuluvana kohdistuu yhä laajempaa kansainvälistä kiinnostusta kyberturvallisuuden osaamisen kehittäjänä. Kahdenvälisiä yhteydenottoja eri puolilta maailmaa tulee yhä kasvavassa määrin. Kyberturvallisuuskeskuksen osaamista arvostetaan kansainvälisesti. Ottaen huomioon kyberturvallisuusstrategian ja sen toimeenpano-ohjelman kirjausten hengen, Ulkoasiainministeriö katsoo olevan tärkeätä, että Suomi voi vastata myös näihin toiveisiin. Pyrkimällä edistämään kyberturvallisuutta myös kansainvälisesti suomalaisista periaatteista lähtien - toisin sanoen toimin, jotka takaavat vapaan, universaalin ja ihmisoikeuksia kunnioittavan internetin -, palvelemme viime kädessä myös kansallista turvallisuuttamme sekä taloudellista ja sosiaalista hyvinvointia.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä sijainen

Alivaltiosihteeri

Pirkko Hämäläinen

Lakimies

Eeva Winter